

METSÄNOMISTAJIEN TYYTYVÄI- SYYS METSÄNHOITOYHDISTYS KARHUN KORJUUPALVELUUN

Teemu Lahdensivu

Opinnäytetyö
Toukokuu 2012
Metsätalouden koulutusoh-
jelma

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU
Tampere University of Applied Sciences

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Metsätalouden koulutusohjelma

LAHDENSIVU, TEEMU:

Metsänomistajien tyytyväisyys Metsänhoitoyhdistys Karhun korjuupalveluun

Opinnäytetyö 34 sivua, josta liitteitä 8 sivua

Toukokuu 2012

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia metsänomistajien mielipiteitä Metsänhoitoyhdistys Karhun korjuupalvelusta. Tutkimuksella selvitettiin, kuinka tyytyväisiä metsänomistajat ovat korjuupalveluun ja kuinka palvelun toiminta on vastannut heidän odotuksiaan. Työ toteutettiin kyselytutkimuksena. Kyselylomake postitettiin 200 metsänomistajalle, jotka olivat käyttäneet metsänhoitoyhdistyksen korjuupalvelua vuosina 2009—2011.

Tutkimukseen vastasi 94 metsänomistajaa, eli vastausprosentti oli 47. Tulosten analysointiin päätyi 86 lomaketta. Vastanneista 80 % oli miehiä ja iältään suurin osa oli 51—70-vuotiaita. Ammattiasemaltaan suurin osa eli 43 % oli eläkeläisiä. 41 % vastanneista asui yli 60 kilometrin päässä metsätilastaan. Suurin osa (53 %) käytti korjuupalvelua ensimmäistä kertaa.

Korjuupalvelun käyttämistä puukaupanteossa perusteltiin eniten sen helppoudella. Erietyisesti iäkkäät ja kaukana tilastaan asuvat metsänomistajat olivat sitä mieltä, että korjuupalvelun käyttö oli hyvä keino hankintakaupan tekemiseen. Myös myrskytuhojen korjuu oli yleinen syy palvelun käyttöön, sillä myrskypuiden myyminen pystykaupalla on hankalaa.

Palveluun oltiin pääosin tyytyväisiä, ja yhdistyksen toiminta sekä hakkuun työnjälki vastasivat suurimmaksi osaksi metsänomistajien odotuksia. Korjuupalvelu toimi 86 %:n mielestä kokonaisuudessaan hyvin tai melko hyvin. Eniten parannettavaa oli korjuupalvelun käyttöön liittyvien seikkojen, kuten kustannusrakenteen ja maksuaikataulun selvittämisessä etukäteen. 18 % vastanneista oli sitä mieltä, että seikat selvitettiin melko huonosti tai erittäin huonosti. Hakkuun yhteydessä parannettavaa oli metsätien kunnossa, sillä vastanneista 17 %:n mielestä metsätien kunto oli työn jälkeen joko huono tai melko huono. Huolestuttavin tulos oli se, että ensimmäistä kertaa korjuupalvelua käyttäneistä peräti 20 %:n mielestä korjuupalvelu toimi kokonaisuudessaan erittäin huonosti.

Tulosten perusteella voidaan päätellä, että korjuupalvelua käytettäessä metsänomistajien neuvontaa tulisi lisätä. Korjuupalvelun käyttöön sekä puunkorjuuseen liittyvät seikat olisi syytä selvittää metsänomistajille nykyistä tarkemmin ennen hakkuun aloittamista. Neuvonnan tärkeys korostuu erityisesti uusien asiakkaiden kohdalla.

Asiasanat: korjuupalvelu, metsänhoitoyhdistys, metsänomistaja

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Forestry

LAHDENSIVU, TEEMU:

Forest owners' satisfaction with harvesting service of Forest Management Association Karhu

Bachelor's thesis 34 pages, appendices 8 pages
May 2012

The purpose of this thesis was to survey forest owners' opinions with the harvesting service of Forest Management Association Karhu. The questionnaire was sent to 200 forest owners who had used the harvesting service in 2009—2011. 94 questionnaires were returned and 86 of them were analyzed.

80 percent of the respondents were male and most of them were aged between 51—70. Most of the respondents were pensioners and used harvesting service for the first time and also lived more than 60 kilometers away from their forest estate. The respondents used harvesting service because in their opinion it was an easy way to do the wood trade.

For the most part the forest owners were satisfied with the harvesting service and quality of harvesting. Operating of harvesting service mostly responded their expectations. 86 percent of the respondents said that the harvesting service worked well or fairly well. The most worrying result was that 20 percent of the first-timers said that the harvesting service worked very badly.

Based on the results it can be concluded that the guidance and information regarding the use of the harvesting service and quality of harvesting should be increased. Guidance should be increased especially when working with first-timers.

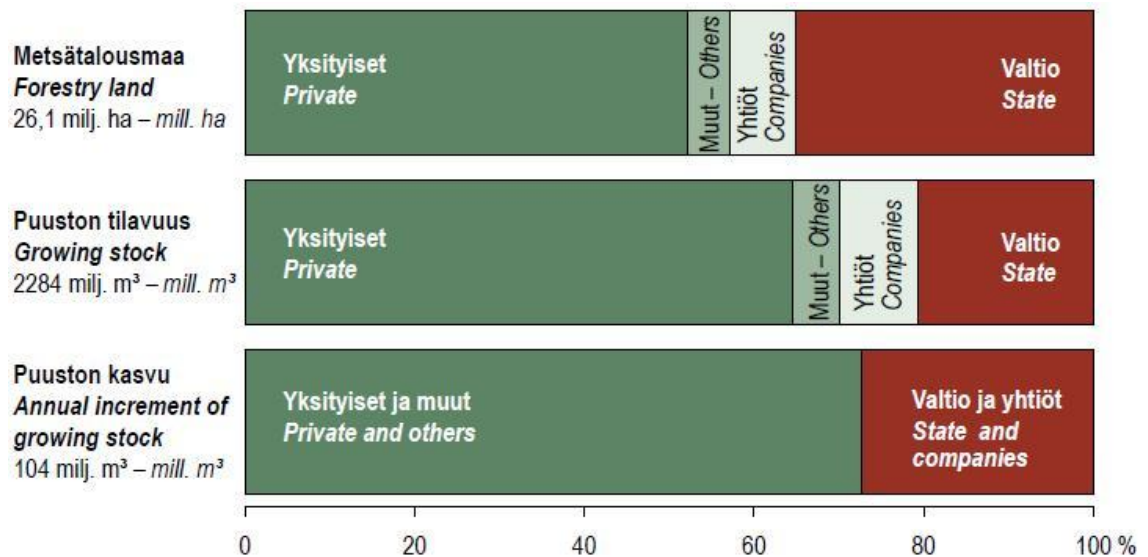
Key words: harvesting service, Forest Management Association, forest owner

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	METSÄNHOITUYHDISTYS JA SEN ROOLI PUUKAUPASSA	7
	2.1 Metsänhoitoyhdistys	7
	2.1.1 Metsänhoitoyhdistyksen tehtävät	7
	2.1.2 Metsänhoitoyhdistys puukaupassa	8
	2.1.3 Korjuupalvelu	9
	2.2 Metsänhoitoyhdistys Karhu	9
	2.2.1 Toimintaympäristö	10
	2.2.2 Metsänhoitoyhdistys Karhun korjuupalvelu	11
3	TUTKIMUSMENETELMÄT JA AINEISTO	12
	3.1 Kyselylomake	12
	3.2 Aineiston hankinta	12
	3.3 Tulosten analysointi	13
4	TUTKIMUSTULOKSET JA TULOSTEN ANALYSOINTI	14
	4.1 Vastaajien perustiedot	14
	4.2 Syyt korjuupalvelun käyttämiselle.....	15
	4.3 Hakkuun toteutukseen liittyvät tulokset.....	16
	4.4 Metsänhoitoyhdistyksen ja sen edustajan toimintaan liittyvät tulokset.....	20
5	POHDINTA.....	24
	LÄHTEET.....	26
	LIITTEET	27
	Liite 1. Kyselylomake	27
	Liite 2. Saatekirje	30
	Liite 3. Muistutuskirje	31
	Liite 4. Vastaukset kysymykseen 9	32

1 JOHDANTO

Suomen metsätalousmaasta – jota on yhteensä noin 26,1 miljoonaa hehtaaria – suurin osa on yksityisessä omistuksessa. Yksityismetsänomistajien omistuksessa on 52 prosenttia, valtion omistuksessa 35 prosenttia ja metsäyhtiöiden 8 prosenttia metsätalousmaasta. Loput 5 prosenttia omistavat kunnat, seurakunnat, yhteismetsät ja muut pienet yhteisomistajat. Puuntuotannon metsätalousmaasta peräti 61 prosenttia on yksityismetsänomistajien omistuksessa. Tämä johtuu siitä, että luonnonsuojelualueet ovat lähes yksinomaan valtion hallussa, joten valtion osuus puuntuotannon metsätalousmaasta on huomattavasti pienempi (24 prosenttia). Yksityisten metsänomistajien osuus puuston kokonaistilavuudesta puuntuotannon metsissä on suuri, 70 prosenttia. Tämän puolestaan selittää se, että valtion maista suurin osa sijaitsee Pohjois-Suomessa, jossa puuston kasvu on merkittävästi vähäisempää kuin muualla maassa. (Metsäntutkimuslaitos 2011, 40.) Kuviossa 1 on esitetty eri omistajaryhmien osuudet Suomen metsätalousmaasta, puuston tilavuudesta sekä puuston kasvusta. Tiedot perustuvat valtakunnan metsien 10. inventoinnin mittauksiin.

KUVIO 1. Omistajaryhmien osuudet metsätalousmaasta, puuston tilavuudesta ja kasvusta vuonna 2010 (Metsäntutkimuslaitos 2011, 48)

Puukauppa palasi normaalitasolle vuonna 2010 historiallisen huonon vuoden jälkeen. Vuonna 2010 yksityismetsien puukauppoja tehtiin yhteensä noin 33 miljoonaa kuutiometriä, joka oli kaksinkertainen määrä vuoteen 2009 verrattuna. (Metsäntutkimuslaitos 2011, 165.) Tästä määrästä pystykauppoja oli 26,6 miljoonaa kuutiometriä ja hankinta-

kauppoja 5,3 miljoonaa kuutiometriä (Metsätutkimuslaitos 2011, 176). Pystykauppojen osuus puukaupoista oli siis 81 prosenttia ja hankintakauppojen 16 prosenttia.

Metsäteollisuus joutuu metsänomistusrakenteesta johtuen ostamaan suurimman osan tarvitsemastaan raakapuusta juuri yksityisiltä metsänomistajilta. Suuri määrä erilaisia metsäomistajia, omistusmuotojen moninaisuus ja metsätilojen pieni koko luovat haasteita puukauppaan. Parhaista leimikoista ja suurten metsätilakokonaisuuksien omistajien asiakkuuksista käydään kovaa kilpailua, mutta vaikeammin korjattavat ja pienemmät leimikot sekä pienet metsätilat eivät ole teollisuuden näkökulmasta kiinnostavia. Metsänhoitoyhdistykset toimivat edunvalvojina niin pienille kuin suurille metsänomistajille ja auttavat muun muassa puukaupan teossa.

Metsänhoitoyhdistykset ovat tarjonneet metsänomistajille muiden palveluiden ohella korjuupalvelua jo vuosikymmeniä. Yhdistysten toimintaa haluttiin monipuolistaa 1970-luvulla, joten mukaan otettiin yhä enemmän puunkorjuuta (Viitala 2006, 155). Viitalan (2006, 264) mukaan korjuumäärät lisääntyivät runsaasti 1980-luvulla ja vuosikymmenen lopussa yhdistysten korjuupalvelut hakkasivat metsänomistajien lukuun jo lähes kaksi miljoonaa kuutiometriä puuta. 1990-luvulla puumäärät nousivat noin neljään miljoonaan kuutiometriin, joka oli melkein 40 prosenttia kaikista hankintapuun hakkuista. Metsänhoitoyhdistysten osuus hankintapuiden hakkuista oli vielä 1980-luvulla keskimäärin 10 prosenttia. (Viitala 2006, 325.) Korjuupalveluiden hakkuumäärät ja ennen kaikkea osuudet hankintahakkuista ovat nousseet koko 2000-luvun. Vuosina 2001—2005 määrät olivat keskimäärin 4,1 miljoonaa kuutiometriä vuodessa, kun 2010 hakkuumäärä oli jo 5 miljoonaa kuutiometriä, joka on peräti 80 prosenttia hankintahakkuista (Viitala 2006, 419; Metsätutkimuslaitos 2011, 197). Korjuupalvelu muodostaa siis oleellisen osan metsänhoitoyhdistysten metsänomistajille tarjoamista palveluista.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa Metsänhoitoyhdistys Karhun korjuupalvelua käyttäneiden metsänomistajien mielipiteitä korjuupalvelusta ja sen toiminnasta. Tavoitteena on saada selville kuinka tyytyväisiä metsänomistajat ovat palveluun ja kuinka korjuupalvelun toiminta on vastannut heidän odotuksiaan. Korjuupalvelun tehtävänä on tuottaa lisäarvoa metsänomistajille, joten saatujen tulosten pohjalta pyritään kehittämään toimintaa metsänomistajien näkökulmasta. Työ toteutetaan kyselytutkimuksena.

2 METSÄNHOITOYHDISTYS JA SEN ROOLI PUUKAUPASSA

2.1 Metsänhoitoyhdistys

Metsänhoitoyhdistyksen toimintaa määrittelee laki metsänhoitoyhdistyksistä. Laissa metsänhoitoyhdistys määritellään metsänomistajien yhteenliittymäksi, jonka tarkoituksena on edistää metsänomistajien harjoittaman metsätalouden kannattavuutta ja heidän metsätaloudelleen asettamien muiden tavoitteiden toteutumista. Lisäksi tarkoituksena on edistää taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää metsien hoitoa ja käyttöä. (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 1998/534.)

Metsänhoitoyhdistyksiä on tällä hetkellä 103 ja niiden toimialue kattaa koko maan. Yhdistysten palveluksessa työskentelee noin tuhat metsätoimihenkilöä ja noin 650 vakinaista metsuria. (Metsänhoitoyhdistys 2012a.) Omien metsureiden lisäksi metsänhoitoyhdistykset työllistävät runsaasti myös metsuriyrittäjiä sekä koneurakoitsijoita.

2.1.1 Metsänhoitoyhdistyksen tehtävät

Laissa määritellään metsänhoitoyhdistyksen yleistehtävä seuraavasti: ”Metsänhoitoyhdistyksen tehtävänä on tarjota toimialueellaan metsänomistajille niitä palveluja, joita he tarvitsevat metsätalouden harjoittamisessa, ja järjestää metsänomistajien käytettäväksi sitä varten tarvittavaa ammattiapua.” (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 1998/534.) Keskeisimpiä metsänomistajille tarjottavia palveluita ovat puunmyyntisuunnitelmien laadinta, puunmyynti toimeksiannolla, korjuun ja puutavaran mittauksen valvonta, puunkorjuupalvelu, metsän uudistaminen sekä taimien ja siementen välitys. Edellä mainittujen lisäksi palveluihin kuuluvat taimikonhoito, metsäsuunnitelmien ja tila-arvioiden laatiminen sekä metsänomistajien henkilökohtainen neuvonta esimerkiksi sukupolvenvaihdoksissa ja veroasioissa. (Metsänhoitoyhdistys 2012a.)

Osa metsänhoitoyhdistyksen toiminnasta rahoitetaan lakisääteisellä metsänhoitomaksulla, jota maksavat kaikki yhdistyksen jäsenenä olevat metsänomistajat. Metsänhoitoyhdistyksestä voi erota, mutta pelkkä eroaminen ei poista metsänomistajan velvollisuutta

maksaa metsänhoitomaksua. Metsänomistaja voi hakea vapautusta metsänhoitomaksusta, mikäli seuraavat edellytykset täyttyvät:

1. metsästä on laadittu voimassa oleva metsäsuunnitelma
2. metsää on vähintään kolmen vuoden ajan hoidettu ja käytetty hyvän metsänhoidon ja –käytön vaatimusten mukaisesti
3. metsässä ei ole selviä metsänhoidollisia puutteita
4. metsän hoidossa ja käytössä on käytettävissä muu kuin metsäkeskuksen tai metsänhoitoyhdistyksen palveluksessa oleva metsäammattihenkilö, jos metsänomistaja tai hänen puolisonsa ei ole metsäammattihenkilö taikka suorittanut metsätalousyrittäjän tutkintoa vastaavaa tutkintoa tahi vastaavan tasoista näyttökoetta; sekä
5. metsänomistaja ei ole jäsenenä siinä metsänhoitoyhdistyksessä, jonka toimialueella metsä sijaitsee.

Vapautusta haetaan siltä metsäkeskukselta, jonka toimialueella tila sijaitsee. (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 1998/534.)

Metsänhoitomaksulla rahoitetaan muun muassa puunmyyntisuunnitelman teko, joko osittain tai kokonaan. Lisäksi metsänhoitomaksulla katetaan yhdistyksen jäsenten neuvontaa, koulutusta ja tiedotusta. Jäsenet ovat myös mukana metsäsertifioinnissa, josta aiheutuneet kulut rahoitetaan metsänhoitomaksuilla. (Metsänhoitoyhdistys 2012b.)

2.1.2 Metsänhoitoyhdistys puukaupassa

Metsänhoitoyhdistys osallistuu puukauppaan metsänomistajan valtuuttamana. Yhdistys ei saa omiin nimiinsä tehdä leimikkokauppaa eikä myöskään ostaa tai myydä puutavaraa. Puukauppaa koskevia sopimuksia se saa tehdä vain kirjallisella valtuutuksella metsänomistajan nimissä. Yhdistys ei saa harjoittaa mitään muutakaan elinkeinotoimintaa, joka ei ole tarpeellista yhdistyksen tarkoituksen ja tehtävien toteuttamiseksi. (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 1998/534.)

Puukaupassa ja siihen liittyvässä puunkorjuussa metsänhoitoyhdistys voi antaa apua vain myyjälle tai hänen valtuuttamalleen henkilölle (Laki metsänhoitoyhdistyksistä

1998/534). Metsänhoitoyhdistyksillä on vahva rooli nykypäivän puukaupassa, sillä yhdistykset suorittavat peräti 75 prosenttia puukauppojen suunnitteluista eli leimikkojen teosta (Metsänhoitoyhdistys 2012a).

2.1.3 Korjuupalvelu

Korjuu- ja hankintapalvelu on metsänomistajan nimiin tehtävää puunkorjuuta ja puunvälitystä (Metsänhoitoyhdistys Karhu 2009a). Käytännössä metsänomistaja tekee korjuupalvelua käyttäessään hankintakaupan, jossa hän valtuuttaa metsänhoitoyhdistyksen suorittamaan korjuun ja puiden välityksen ostajalle.

Korjuupalvelua käytetään usein silloin, kun se on kilpailukykyinen vaihtoehto pystykaupalle tai kun leimikkoa ei saada myytyä pystykaupalla. Kohteita, joita metsäteollisuus ei yleensä halua ostaa pystykaupalla, ovat esimerkiksi vaikeat ensiharvennukset ja nuoren metsän kunnostuskohteet, pienen hakkuukertymän leimikot, myrskytuhokohteet ja tie- sekä ojalinjosten hakkuut. Myös runsaasti erikoispuutavaralajeja sisältäviä leimikoita tulee usein korjuupalvelun hakattavaksi. Yhdistysten ja puunostajien väliset toimittussopimukset takaavat sen, että kaikki leimikoilta kertyvät puutavaralajit saadaan myytyä ja metsänomistaja saa puusta parhaan mahdollisen hinnan.

2.2 Metsänhoitoyhdistys Karhu

Metsänhoitoyhdistys Karhu on syntynyt vuonna 2008 Pohjois-Satakunnan, Nakkilan ja Lavian metsänhoitoyhdistysten fuusion myötä. Yhdistys toimii Kankaanpään, Jämijärven, Karvian, Honkajoen, Siikaisten, Pomarkun, Lavian ja Nakkilan kuntien alueella. Metsänhoitomaksua maksavien yksityismetsien pinta-ala yhdistyksen alueella on noin 149 000 hehtaaria ja yhdistyksen jäsenmäärä on noin 5400 metsänomistajaa. Metsälön keskipinta-ala on näin ollen 28 hehtaaria. (Metsänhoitoyhdistys Karhu 2009b.)

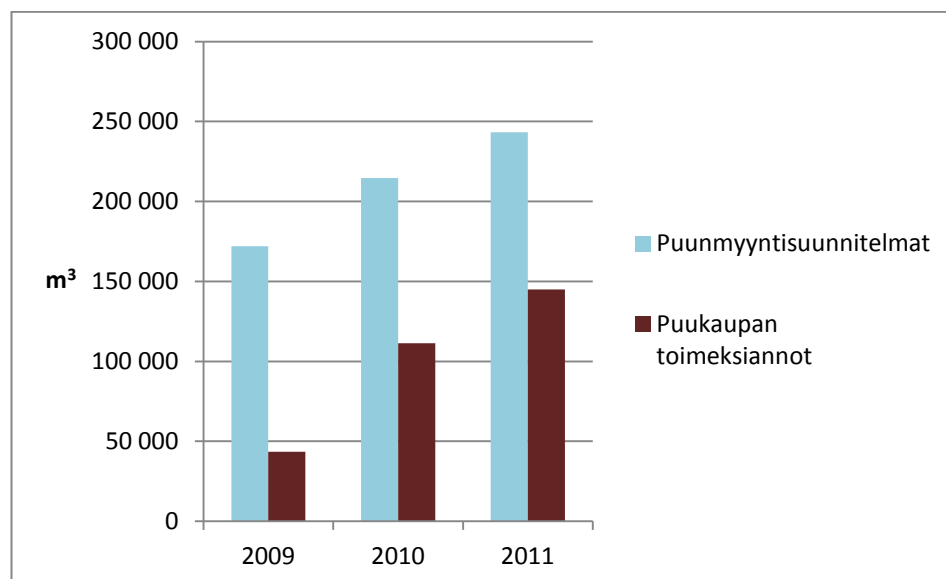
Yhdistyksen toimialueen vuotuinen hakkuukertymä on keskimäärin 450 000 kuutiometriä ja puuston vuotuinen kasvu 766 000 kuutiometriä. Puustosta 53 % on mäntyä, 32 % kuusta ja 15 % lehtipuuta. Metsänhoitoyhdistys Karhusta Pomarkku, Nakkila ja Lavia kuuluvat rahoitusvyöhyke 1:een ja muut viisi kuntaa rahoitusvyöhyke 2:een. (Metsän-

hoitoyhdistys Karhu 2009b.) Yhdistyksen palveluksessa on seitsemän metsäasiantuntijaa, joiden lisäksi yhdistyksessä työskentelee toiminnanjohtaja, korjuuesimies ja metsäsuunnittelija.

2.2.1 Toimintaympäristö

Puukaupan suuret vaihtelut vuosina 2009—2010 vaikuttivat suoraan Metsänhoitoyhdistys Karhun tekemien puunmyyntisuunnitelmien ja puukaupan toimeksiantojen määrään. Vuonna 2009 yhdistys teki 394 puunmyyntisuunnitelmaa, joiden yhteen laskettu puumäärä oli 172 000 m³. Vuonna 2010 puunmyyntisuunnitelmia tehtiin 553 kappaletta ja puumäärä oli tällöin 214 635 m³. (Metsänhoitoyhdistys Karhu 2011.) Vuoden 2011 luvut ovat 545 kpl ja 243 238 m³ (Metsänhoitoyhdistys Karhu 2012). Määrissä ei ole otettu huomioon energiapuuta.

Puukaupan toimeksiantoja eli valtakirjakauppoja tehtiin vuonna 2009 43 500 m³:n ja vuonna 2010 111 323 m³:n edestä (Metsänhoitoyhdistys Karhu 2011). Vuonna 2011 määrä oli 144 998 m³ (Metsänhoitoyhdistys Karhu 2012). Kuviossa 2 on esitetty yhdistyksen tekemien puunmyyntisuunnitelmien ja puukaupan toimeksiantojen määrät vuosina 2009—2011.

KUVIO 2. Metsänhoitoyhdistys Karhun tekemien puunmyyntisuunnitelmien ja puukaupan toimeksiantojen määrät vuosina 2009—2011

2.2.2 Metsänhoitoyhdistys Karhun korjuupalvelu

Nykyisen metsänhoitoyhdistys Karhun alueella korjuupalvelu on ollut toiminnassa noin 20 vuotta. Vastuu korjuupalvelun toiminnasta ja hankintapuiden välityksestä oli aiemmin yhdistyksen alueneuvojilla, mutta lisääntyneiden hakkuumäärien vuoksi vastuu keskitettiin uudelle toimihenkilölle (korjuuesimiehelle), joka aloitti virassa syksyllä 2010. (Haukkovaara 2011.) Korjuupalvelu hakkasi ja toimitti puuta vuonna 2009 24 464 m³, vuonna 2010 37 814 m³ ja vuonna 2011 55 000 m³ (Metsänhoitoyhdistys Karhu 2011; Metsänhoitoyhdistys Karhu 2012). Vuosittain asetetut tavoitteet korjuupalvelun hakkuumäärille ovat selvästi ylittyneet.

Yhdistyksellä on käytettävissään noin kymmenen koneurakoitsijaa. Heistä osalla on joko hakkuukone tai ajokone ja osalla molemmat. Jotkin urakoitsijoista hakkaavat pelkästään korjuupalvelulle, mutta osa työskentelee myös muille toimijoille. Käytännössä koneketjuja on hakkuilla työtilanteesta riippuen 6—8. Työtilanne vaihtelee merkittävästi muun muassa vuodenaikojen mukaan. Tämä johtuu siitä, että korjuupalvelu hakkaa paljon talvileimikoita, kun taas kesä- ja kelirikkoleimikot myydään yleensä pystykauppalla. (Haukkovaara 2012.)

Korjuupalvelu toimittaa puuta kaikille alueen puunostajille. Toimituspaikan valintaan ja ostojen jakautumiseen vaikuttavat toimitussopimuksissa sovittujen määrien lisäksi yksikköhinnat ja toimitusehdot. Ainespuun (eli tukki- ja kuitupuun) ostajia ovat Metsä Group, Stora Enso, UPM-Kymmene, Luvian Saha, Pihlavan Saha, Isojoen Saha, Niemmen Tehtaat ja Veljekset Kuusisto. Energiapuuta toimitetaan Satakunnan Taimitukulle, L&T Biowatille, Vatajankosken Sähkölle sekä Nakkilan Energiaosuuskunnalle. Pieniä eriä polttopuiksi päätyvää kuitu- ja energiapuuta toimitetaan myös yksityishenkilöille ja pienille yrityksille. (Haukkovaara 2012.)

3 TUTKIMUSMENETELMÄT JA AINEISTO

3.1 Kyselylomake

Kyselylomake (Liite 1) laadittiin yhdessä metsänhoitoyhdistyksen korjuupalvelun edustajan kanssa, jotta kerätystä tiedosta olisi mahdollisimman paljon hyötyä ja korjuupalvelu pystyisi mahdollisesti kehittämään toimintaansa tulosten pohjalta. Lomakkeesta pyrittiin laatimaan selkeä ja ammattisanojen sekä –termien liiallista käyttöä vältettiin. Kyselylomakkeen mukana lähetettiin saatekirje (Liite 2), jossa kerrottiin taustoja tutkimukselle ja annettiin ohjeita lomakkeen täyttöä sekä palauttamista varten.

Kysymyksiä oli yhteensä 20. Kysymykset jaettiin siten, että ensimmäisellä sivulla kysyttiin vastaajan perustietoja, toisella sivulla hakkuuseen sekä sen toteutukseen liittyviä kysymyksiä ja kolmannella sivulla metsänhoitoyhdistykseen ja sen edustajan toimintaan liittyviä kysymyksiä. Yhtä lukuun ottamatta kaikki kysymykset olivat monivalintakysymyksiä.

3.2 Aineiston hankinta

Tutkimus toteutettiin postikyselynä. Metsänomistajien nimet ja yhteystiedot koottiin yhdistyksen tietojärjestelmästä. Tarkoituksena oli lähettää kyselylomake 200:lle vuosina 2010–2011 korjuupalvelua käyttäneelle metsänomistajalle. Puumaksuja saaneita metsänomistajia olisi ollut tarpeeksi, mutta heistä suuri osa oli tehnyt niin pieniä kauppoja (esimerkiksi sähkölinjan levennystyömailta), että heidät katsottiin parhaaksi jättää pois otannasta. Jotta tavoiteltu 200 metsänomistajan otanta saatiin, otettiin mukaan myös 18 metsänomistajaa, jotka olivat käyttäneet korjuupalvelua vuonna 2009. Saatekirjeessä korjuupalvelua useampaan kertaan käyttäneitä pyydettiin vastaamaan viimeisimmän hakkuun pohjalta.

Mahdollisimman hyvän vastausprosentin saamiseksi kyselyn yhteydessä suoritettiin arvonta, jossa kaikkien vastanneiden kesken arvottiin kirves. Arvontaa varten lomakkeiden mukana lähetettiin lipuke metsänomistajan yhteystietoja varten.

Kyselylomakkeiden viimeinen palautuspäivämäärä oli perjantai 2.3.2012. Kyseiseen päivämäärään mennessä palautui 66 lomaketta, jolloin vastausprosentiksi muodostui 33. Tavoitteena oli kuitenkin saada noin puolet lomakkeista takaisin, ja koska vastausten saamisella ei ollut kiire, lähetettiin muistutuskirje (Liite 3) niille metsänomistajille, jotka eivät olleet vastanneet kyselyyn. Muistutuskirjeen postittamisessa auttoi se, että arvontalipukkeiden vuoksi lähes kaikkien kyselylomakkeet palauttaneiden metsänomistajien nimet olivat tiedossa. Kirjeessä kerrottiin lomakkeita otettavan vastaan vielä tiistaihin 20.3.2012 asti. Tämän päivämäärän jälkeen palautuneita lomakkeita ei enää hyväksytty mukaan tutkimukseen.

Viimeiseen palautuspäivään mennessä lomakkeita palautui kaikkiaan 94 kappaletta. Lopullinen vastausprosentti oli siis 47. Vaikka puolta lähetetyistä kyselylomakkeista ei saatukaan takaisin, oli vastausprosentti tyydyttävä, sillä vastaavanlaisissa kyselytutkimuksissa vastaajia saattaa olla vain 25—30 prosenttia otoksesta (Veal 1997, 154, Vilkan 2007, 59 mukaan).

3.3 Tulosten analysointi

Tulokset koottiin havaintomatriisiin Excel –taulukkolaskentaohjelmaan, jolla suoritettiin tulosten analysointi. Taulukkolaskentaohjelmalla suoritettiin myös ristiintaulukointia, jolloin pystyttiin selvittämään muun muassa ennakkoraivauksen vaikutusta hakkuujälkeen.

Palautuneista kyselylomakkeista jouduttiin hylkäämään yhteensä kahdeksan. Hylkäysprosentiksi muodostui näin ollen 8,5. Suurin syy hylkäämiseen oli puutteelliset vastaukset. Tulosten analysoinnin helpottamiseksi hylättiin kaikki lomakkeet, joissa oli jätetty vastaamatta yhteen tai useampaan kohtaan. Yksi lomake jouduttiin hylkäämään, koska vastaukset pohjautuivat vuoden 2012 myrskytuhojen korjuuseen. Analysointiin päätyi siis lopulta 86 lomaketta, mikä on 43 prosenttia otannasta.

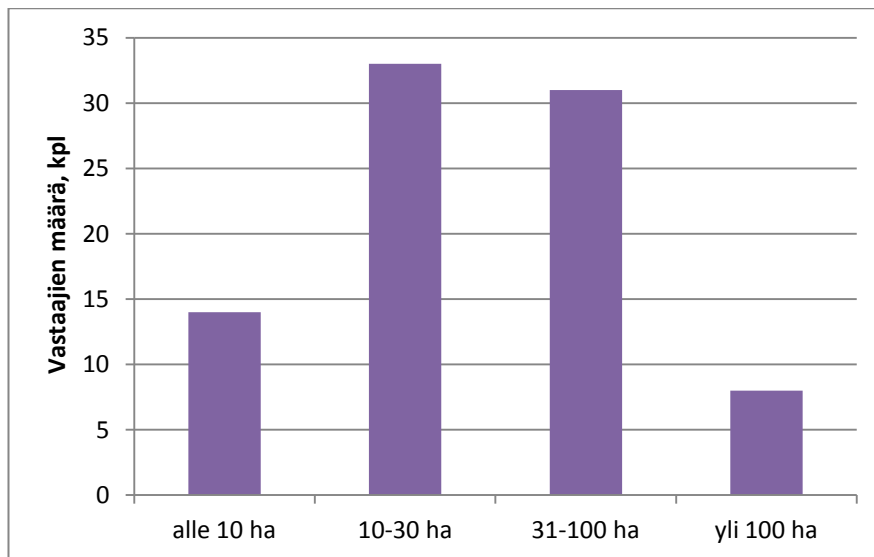
4 TUTKIMUSTULOKSET

4.1 Vastaajien perustiedot

Kyselyyn vastanneista metsänomistajista 80 % oli miehiä ja 20 % naisia. Iältään suurin osa oli 51—70-vuotiaita (54 %). Yli 70-vuotiaita oli 22 % vastanneista. Myös 31—50-vuotiaita oli 22 %. 20—30-vuotiaita oli vain 2 % ja alle 20-vuotiaita ei lainkaan. Vastaajien määrät ikäryhmittäin olivat varsin odotetunlaisia, sillä metsänomistajien keskiikä on noin 60 vuotta (Metsäntutkimuslaitos 2012). Lisäksi korjuupalvelun asiakkaina on paljon juuri iäkkäitä metsänomistajia (katso 4.2 Syyt korjuupalvelun käyttämiselle). Ammattiasemaltaan suurin osa vastaajista oli eläkeläisiä. Eläkeläisten osuus prosentteina oli 43. Vastaajista palkansaaajia oli 35 %, yrittäjiä 7 % ja maanviljelijöitä 14 %. Kohtaan muu vastasi yksi metsänomistaja, joka ilmoitti olevansa työtön.

Omistusmuodot jakautuivat vastaajien kesken seuraavasti: Yksin omistettiin 55 %, avioparin kanssa 21 %, verotusyhtymänä 12 % ja kuolinpesinä 12 %. Tulokset ovat linjassa valtakunnallisten tilastojen kanssa: vuoden 2009 verotustietojen mukaan yksityiset henkilöt omistavat 61 % metsämaan kokonaispinta-alasta. Kaikista yksityisomistuksessa olevista metsälöistä 74 % omistettiin yksin tai puolison kanssa, 15 % verotusyhtymänä ja 11 % kuolinpesinä. (Metsäntutkimuslaitos 2011, 41.)

Metsätilan kokoa kysyttäessä suurin osa eli 38 % vastaajista ilmoitti omistavansa 10—30 hehtaaria metsää. Lähes yhtä moni vastasi omistavansa 31—100 hehtaaria. Näin vastanneita oli 36 % metsänomistajista. Alle 10 hehtaaria omisti 16 % ja yli 100 hehtaaria 9 % vastanneista. (Kuvio 3.)

KUVIO 3. Metsätilan kokoluokka (n = 86)

Kysymyksellä numero kuusi kartoitettiin vastaajan asuinpaikan ja metsätilan välistä etäisyyttä. 32 % vastanneista ilmoitti asuvansa tilalla ja 27 % alle 60 kilometrin etäisyydellä tilasta. Suurin osa vastanneista, 41 %, ilmoitti asuvansa yli 60 kilometrin päässä tilastaan. Vastausten jakautumisessa ei ollut sinänsä mitään yllättävää, sillä kaukana omasta tilastaan asuvat pitivät korjuupalvelua hyvänä keinona puukaupan hoitamiseen (katso 4.2 Syyt korjuupalvelun käyttämiselle).

Kysyttäessä kuinka usein metsänomistaja tekee puukauppaa, suurin osa eli 48 % vastasi tekevänsä puukauppaa noin viiden vuoden välein. Puukauppaa vähintään kerran vuodessa vastasi tekevänsä 15 %. Noin 10 vuoden välein puukauppaa ilmoitti tekevänsä 17 % ja harvemmin kuin 10 vuoden välein 20 %. Metsänomistajista 53 %, eli hieman yli puolet, käytti ensimmäistä kertaa Metsänhoitoyhdistys Karhun korjuupalvelua. Hieman alle puolet oli käyttänyt aiemmin korjuupalvelua.

4.2 Syyt korjuupalvelun käyttämiselle

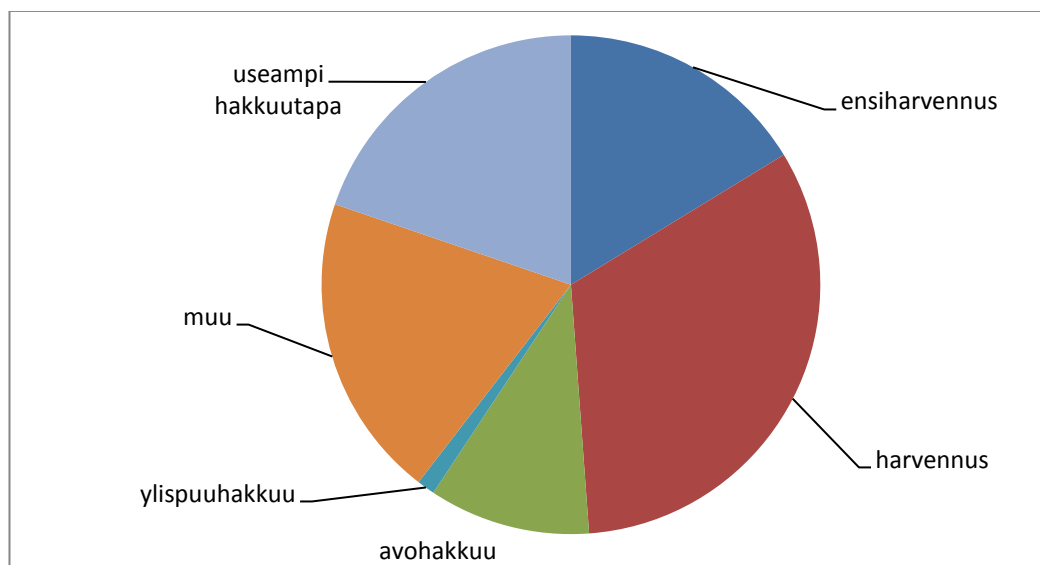
Kysymyksellä numero yhdeksän selvitettiin metsänomistajan päättymistä korjuupalvelun asiakkaaksi. Vastausten arveltiin vaihtelevan runsaasti, joten kysymys laadittiin avoimeksi. Suurimpana syynä korjuupalvelun käyttöön pidettiin sen helppoutta. Näin vastanneista suuri osa asui joko kaukana tilastaan tai katsoi ikänsä puolesta korjuupalvelun käytön helpoimmaksi ratkaisuksi puukaupan tekoon. Helppoutteen ja palvelun vaivatto-

muuteen viittasi vastauksessaan 15 metsänomistajaa. Metsätilan etäisyyteen ja/tai ikään-
sä viittasi puolestaan yhdeksän metsänomistajaa.

Vuosina 2010 ja 2011 esiintyneiden myrskytuhojen korjuu oli myös yleinen syy palvelun käyttöön. Myrskytuhojen korjuun ilmoitti syyksi 10 metsänomistajaa. Liitteeseen 4 on koottu kaikkien metsänomistajien vastaukset tähän kysymykseen.

4.3 Hakkuun toteutukseen liittyvät tulokset

Vastanneista 33 % kertoi hakkuutavaksi harvennuksen. 20 % oli valinnut useamman kuin yhden hakkuutavan ja sama määrä vastanneita ympyröi kohdan muu. Kohtaan muu vastanneet ilmoittivat hakkuun olleen joko myrskytuhojen korjuuta, ojalinjojen aukaisua tai tielinjan tekoa. Ensiharvennuksen ilmoitti hakkuutavaksi 16 %, avohakkuun 10 % ja ylispuuhakkuun 1 % vastanneista. Kohtaa siemenpuuhakkuu/suojuspuuhakkuu ei valinnut yksikään metsänomistaja. (Kuvio 4.)

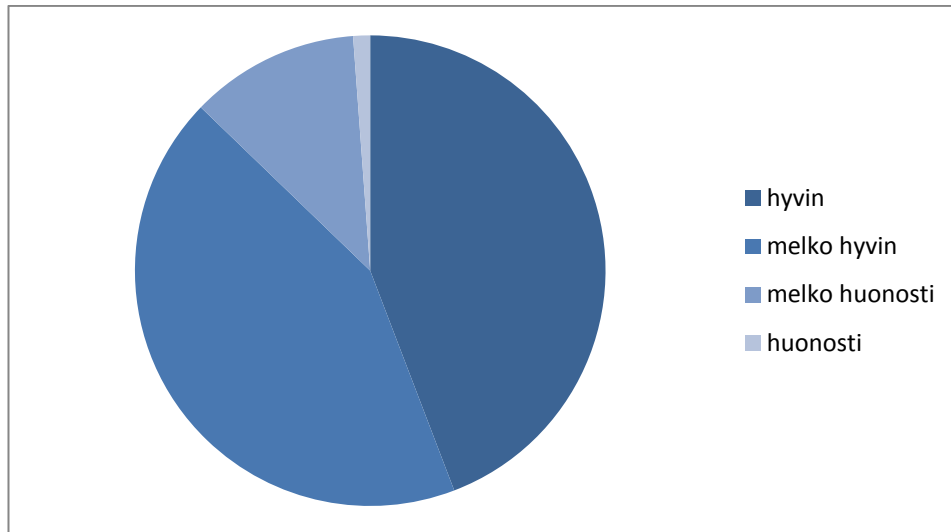

KUVIO 4. Hakkuutapa (n = 86)

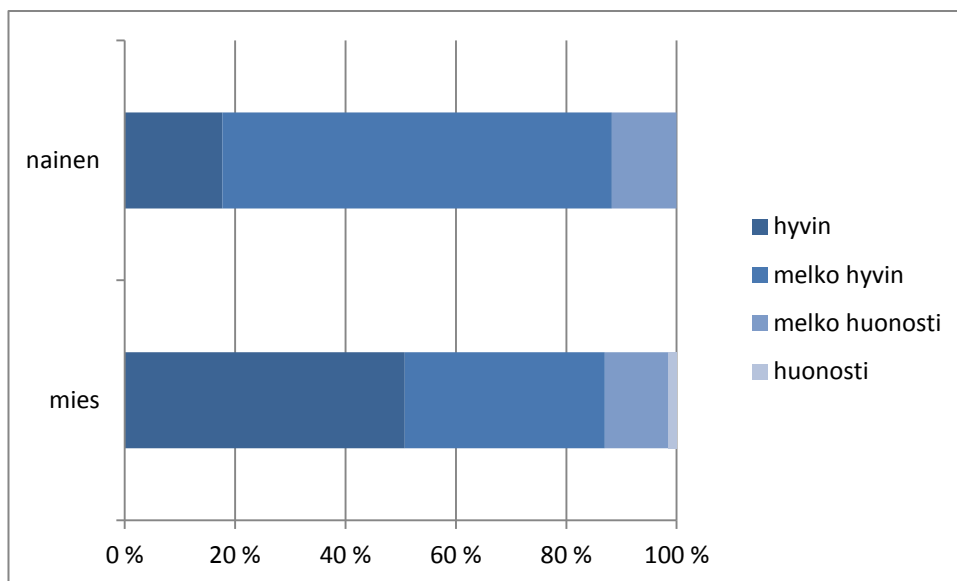
Kysyttäessä kuinka hakkuun työn jälki vastasi odotuksia, suurin osa, 44 % vastasi työn jäljen vastanneen heidän odotuksiaan hyvin. 43 %:n mielestä työn jälki vastasi odotuksia melko hyvin, 12 %:n melko huonosti ja vain 1 %:n mielestä huonosti. Kuviossa 5 on esitetty vastausten jakautuminen. Vastaajista miehet olivat selkeästi sitä mieltä, että työn jälki vastasi heidän odotuksiaan. Heistä 51 % valitsi kohdan hyvin, kun taas naisis-

ta vain 18 % ilmoitti jäljen vastanneen heidän odotuksiaan hyvin. Naisista suurin osa eli 71 % ilmoitti jäljen vastanneen heidän odotuksiaan melko hyvin. (Kuvio 6.)

KUVIO 5. Kuinka hakkuun työn jälki vastasi odotuksia (n = 86)

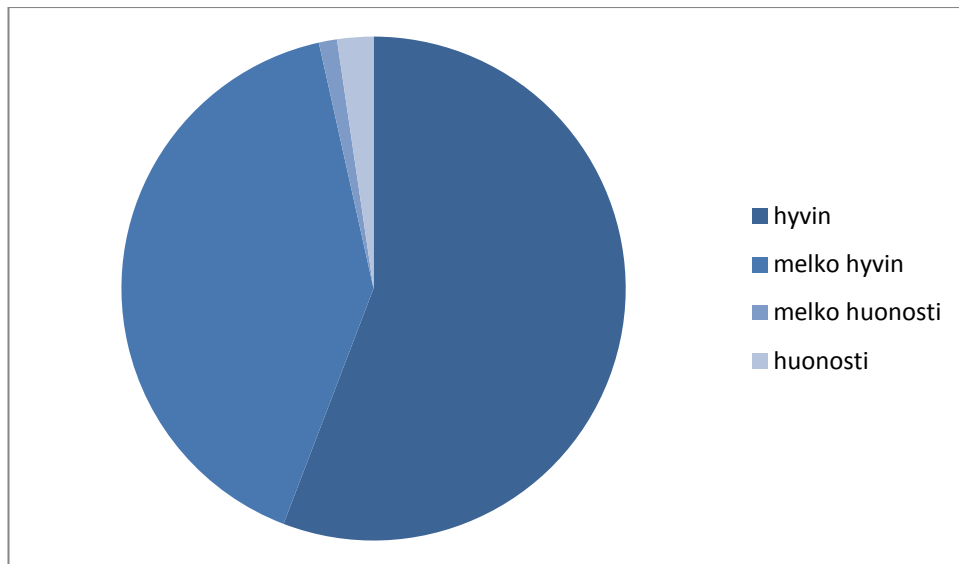
KUVIO 6. Kuinka hakkuun työn jälki vastasi odotuksia, vastausten jakautuminen sukupuolen mukaan (n = 86)

Kysymys numero 11 koski ennakkoraivausta. Siinä kysyttiin, oliko ennakkoraivauksen tarpeellisuudesta puhetta ennen hakkuuta. Vastaukset jakautuivat lähes tasan: 48 % ilmoitti, että tarpeellisuudesta oli puhetta ennen hakkuuta ja 52 %, että tarpeellisuudesta ei ollut puhetta. Mikäli ennakkoraivauksen tarpeellisuudesta oli puhetta, niin 22 tapauksessa metsänhoitoyhdistys suoritti raivauksen ja 13 tapauksessa metsänomistaja teki työn itse. Metsänomistajista viisi suoritti ennakkoraivauksen, vaikka sen tarpeellisu-

desta ei ollut puhetta metsänhoitoyhdistyksen edustajan kanssa. Hieman yllättävää oli se, että kahdessa tapauksessa metsänhoitoyhdistys teki raivauksen, vaikka sen tarpeellisuudesta ei ollut metsänomistajan kanssa puhetta ennen hakkuuta.

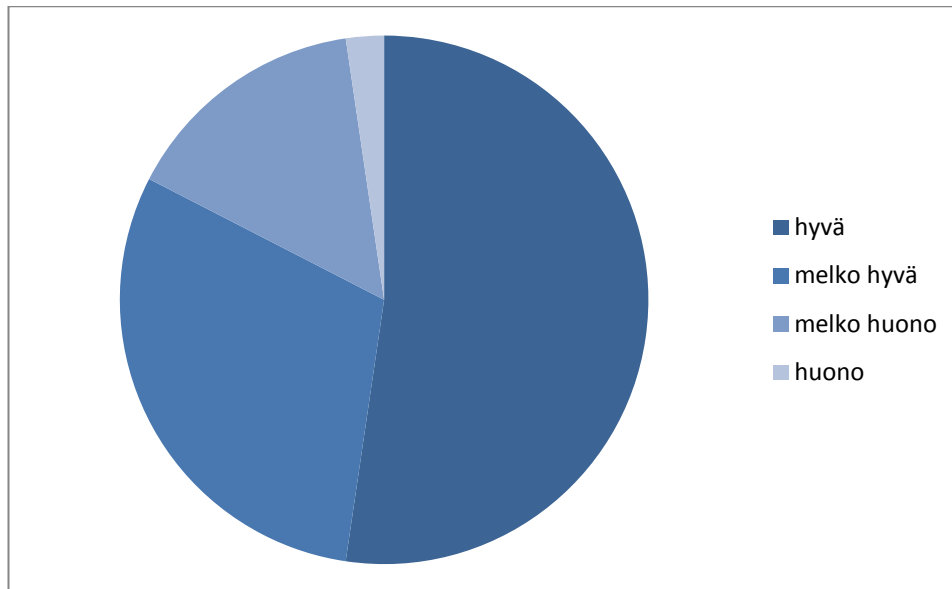
Tekemättömällä ennakkoraivauksella ja huonolla työn jäljellä oli selvä yhteys. Kymmenessä tapauksessa, jossa ennakkoraivaus oli jätetty tekemättä, oli hakkuun työn jälki vastannut odotuksia joko melko huonosti tai huonosti. Vain yhden vastaajan mielestä työn jälki vastasi odotuksia melko huonosti, vaikka ennakkoraivaus oli tehty.

Puutavaran varastointi vastasi metsänomistajien odotuksia hyvin. Tätä mieltä oli suurin osa eli 56 % vastanneista. Melko hyvin varastointi vastasi 41 %:n odotuksia. Melko huonosti varastointi puolestaan vastasi 1 %:n ja huonosti 2 %:n odotuksia. (Kuvio 7.)

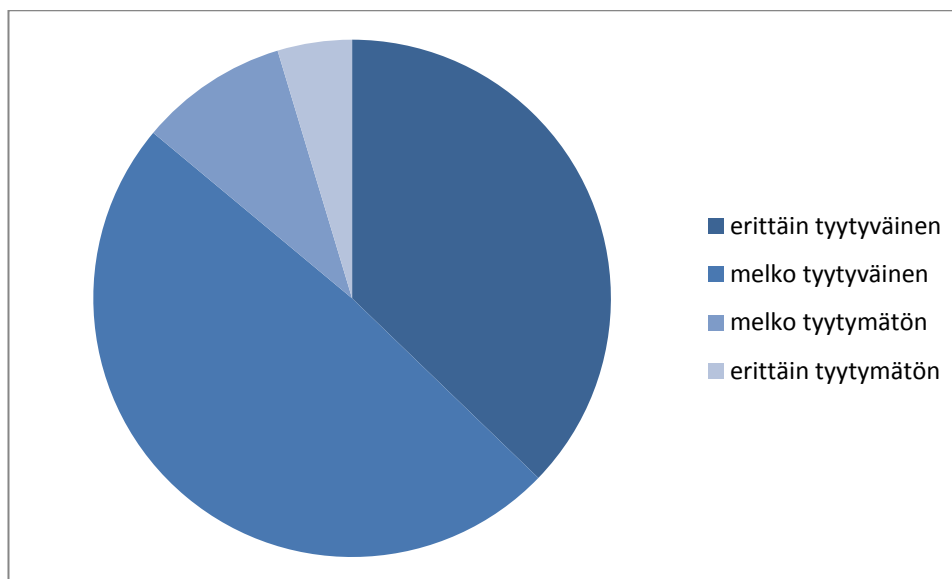
KUVIO 7. Kuinka varastointi vastasi odotuksia (n = 86)

Kysymyksellä numero 15 selvitettiin missä kunnossa metsätie oli vastaajan mielestä työn jälkeen. 52 % oli sitä mieltä, että metsätien kunto oli hyvä ja 30 % sitä mieltä, että kunto oli melko hyvä. 15 %:n mielestä metsätien kunto oli melko huono ja 2 %:n mielestä huono. (Kuvio 8.)

KUVIO 8. Metsätien kunto työn jälkeen (n = 86)

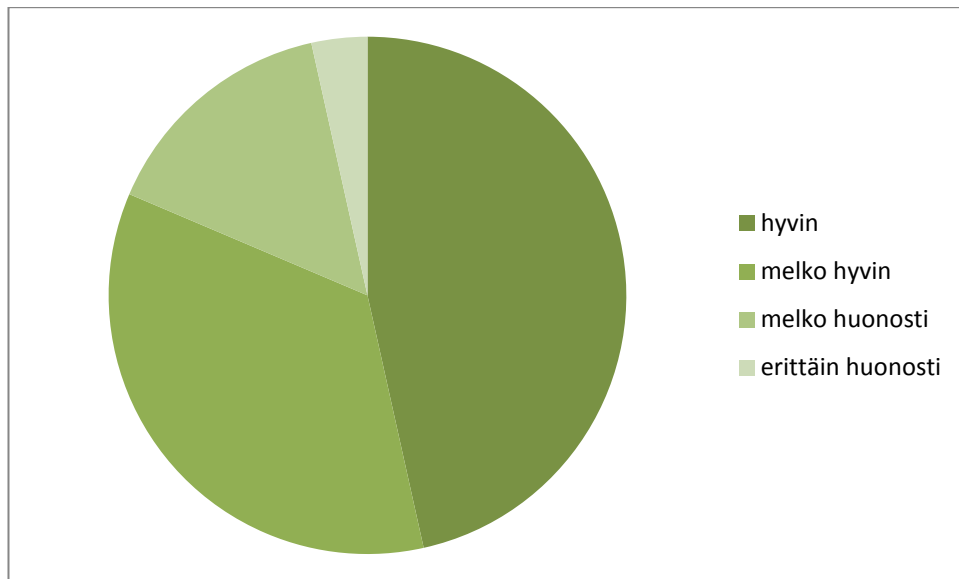
Hakkuuseen kokonaisuudessaan oltiin pääosin tyytyväisiä. Erittäin tyytyväisiä oli 37 % vastaajista ja melko tyytyväisiä 49 %. Melko tyytymättömiä oli 9 % ja erittäin tyytymättömiä 5 % vastaajista. (Kuvio 9.)

KUVIO 9. Kuinka tyytyväisiä hakkuuseen oltiin kokonaisuudessaan (n = 86)

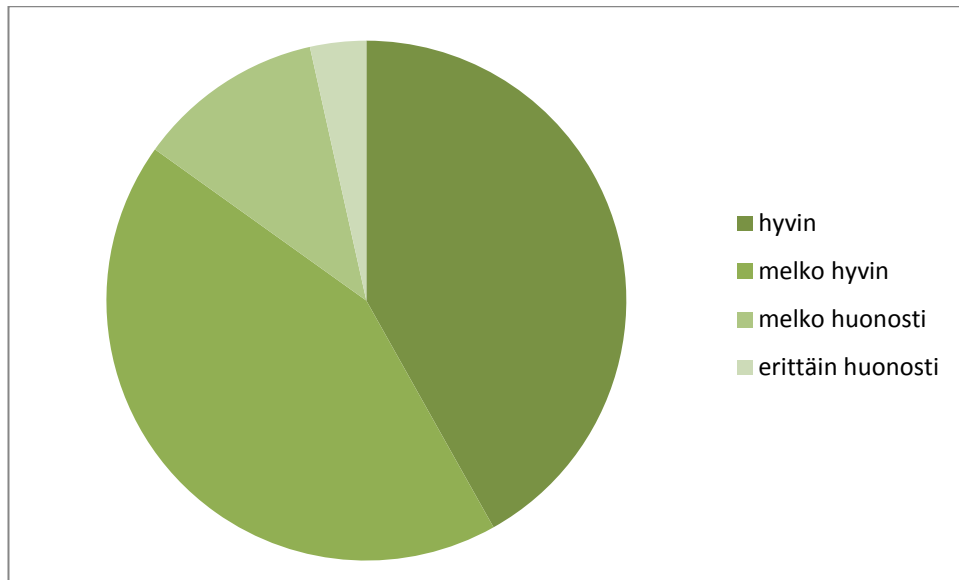
4.4 Metsänhoitoyhdistyksen ja sen edustajan toimintaan liittyvät tulokset

Lomakkeen viimeisellä sivulla esitettiin metsänhoitoyhdistyksen ja sen edustajan toimintaan liittyviä kysymyksiä. Kohdassa 17 kysyttiin, kuinka hyvin metsänhoitoyhdistyksen edustaja selvitti korjuupalveluun liittyvät seikat, kuten kustannusrakenteen ja maksuaikataulun etukäteen. 47 % oli sitä mieltä, että asiat selvitettiin hyvin ja 35 %:n mielestä asiat selvitettiin melko hyvin. 15 %:n mielestä korjuupalveluun liittyvät seikat selvitettiin melko huonosti ja 3 %:n mielestä erittäin huonosti. (Kuvio 10.)

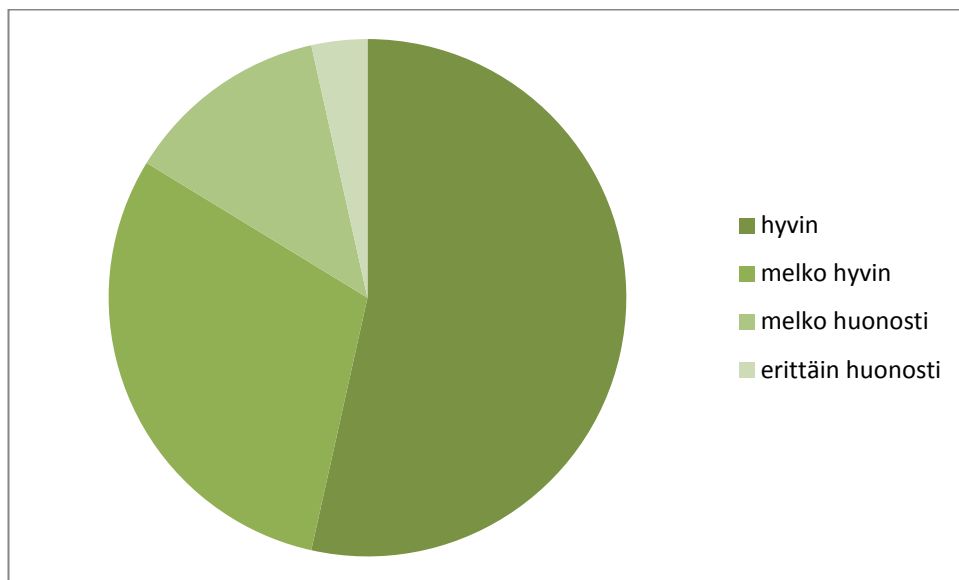
KUVIO 10. Korjuupalveluun liittyvät seikat selvitettiin etukäteen (n = 86)

Kysyttäessä, vastasiko metsänhoitoyhdistyksen toiminta luotuja odotuksia, oli suurin osa eli 43 % sitä mieltä, että toiminta vastasi luotuja odotuksia melko hyvin. Lähes yhtä moni (42 %) oli sitä mieltä, että toiminta vastasi luotuja odotuksia hyvin. 12 %:n mielestä toiminta vastasi melko huonosti ja 3 %:n mielestä erittäin huonosti luotuja odotuksia. (Kuvio 11.)

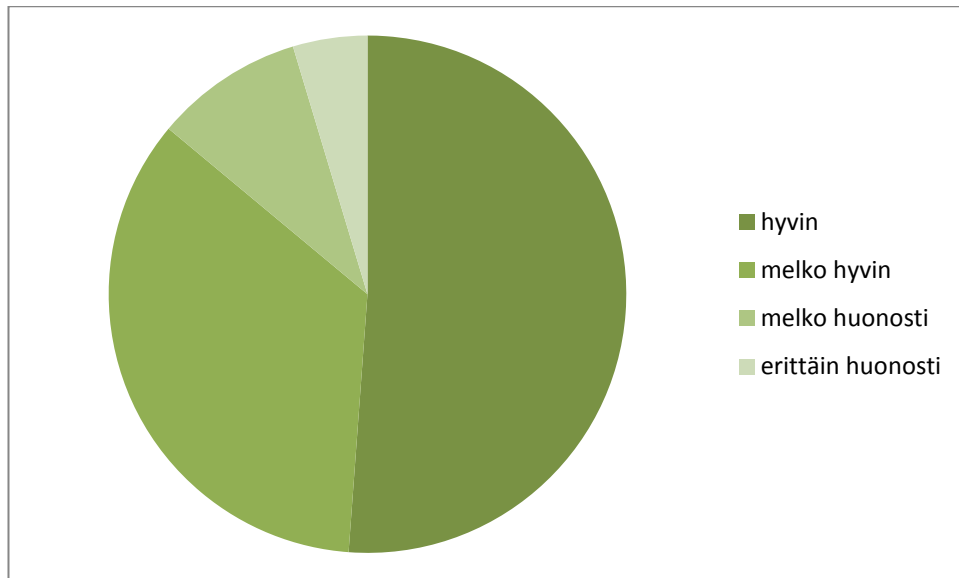
KUVIO 11. Toiminta vastasi luotuja odotuksia (n = 86)

Kysymyksellä numero 19 selvitettiin, että kuinka yhteydenpito toimi yhdistyksen kanssa ja kuinka hyvin metsänomistaja sai tarvittavaa informaatiota. 53 %:n mielestä yhteydenpito toimi ja informaatiota saatiin hyvin, 30 %:n mielestä melko hyvin, 13 %:n mielestä melko huonosti ja 3 %:n mielestä erittäin huonosti. (Kuvio 12.)

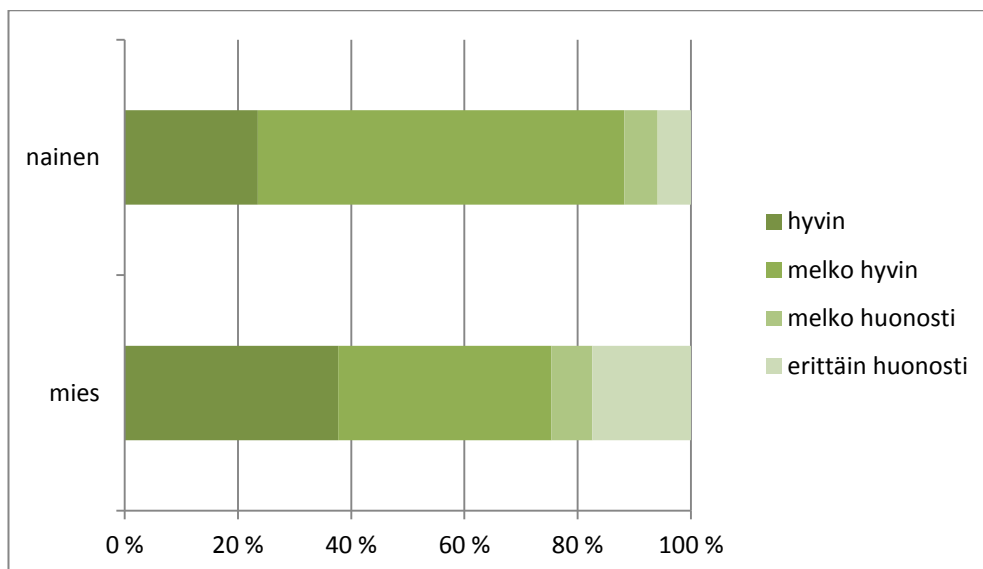
KUVIO 12. Yhteydenpito toimi ja tarvittavaa informaatiota saatiin (n = 86)

Kyselylomakkeen viimeisessä kohdassa kysyttiin kuinka korjuupalvelu toimi kokonaisuudessaan. Hieman yli puolet eli 51 % oli sitä mieltä, että korjuupalvelu toimi kokonaisuudessaan hyvin ja 35 % sitä mieltä, että korjuupalvelu toimi melko hyvin. 9 %:n mielestä toiminta oli melko huonoa ja 5 %:n mielestä erittäin huonoa. (Kuvio 13.)

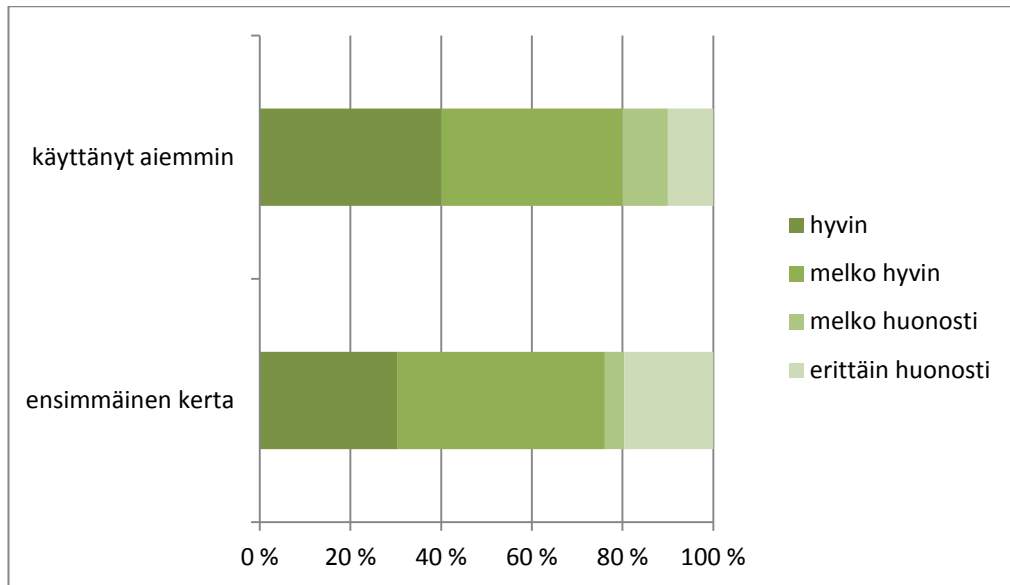

KUVIO 13. Korjuupalvelu toimi kokonaisuudessaan (n = 86)

Suurempi osa naisista kuin miehistä oli tyytyväisiä korjuupalvelun toimintaan. Naisista 88 % oli sitä mieltä, että korjuupalvelu toimi kokonaisuudessaan hyvin tai melko hyvin, kun taas miehistä tätä mieltä oli 75 %. (Kuvio 14.) Ensimmäistä kertaa korjuupalvelua käyttäneet eivät olleet aivan yhtä tyytyväisiä toimintaan kuin aiemmin palvelua käyttäneet. Ensikertalaisista 20 % vastasi korjuupalvelun toimineen erittäin huonosti, kun aiemmin käyttäneistä kyseisellä tavalla vastasi 10 %. Lisäksi ensikertalaisista 30 % vastasi korjuupalvelun toimineen hyvin, kun taas aiemmin käyttäneistä tätä mieltä oli 40 %. (Kuvio 15.)

KUVIO 14. Korjuupalvelu toimi kokonaisuudessaan, vastausten jakautuminen sukupuolen mukaan (n = 86)

KUVIO 15. Korjuupalvelu toimi kokonaisuudessaan, vastausten jakautuminen sen mukaan, käytettiinkö korjuupalvelua ensimmäistä kertaa (n = 86)

5 POHDINTA

Korjuupalvelun toimintaan oltiin pääosin tyytyväisiä. Eniten parannettavaa on palvelun käyttöön liittyvien seikkojen selvittämisessä etukäteen, sillä 18 prosentin mielestä asiat selvitettiin melko huonosti tai erittäin huonosti. Kustannusten ja maksuaikataulun selvittäminen on hankalaa, sillä yhdistys ei voi tehdä varsinaista tarjousta vaan ainoastaan arvion tuloista sekä menoista. Lisäksi puutavaran luovutusmittana käytetään usein tehdasmittaa, joten puumaksujen tilitys metsänomistajalle saattaa kestää hyvinkin kauan. Yhdistyksen toimihenkilön tulisi tämän vuoksi selvittää kustannusrakenne ja aikataulut metsänomistajalle niin hyvin kuin se on mahdollista, jotta metsänomistaja ei tuntisi tulensa huijatuksi eikä esimerkiksi yllättäviä kuluja syntyisi.

Hieman huolestuttava tulos oli se, että ensimmäistä kertaa korjuupalvelua käyttäneistä 20 prosentin mielestä toiminta oli erittäin huonoa. Tämän vuoksi on tärkeää, että uusille asiakkaille selvitetään kustannusrakenteet, maksuaikataulut sekä hakkuun ajankohdat ja muut hakkuuseen liittyvät seikat mahdollisimman hyvin. Myös mahdollinen ennakkoraivauksen tarpeellisuus sekä taimikon perustamistoimet on syytä selvittää asiakkaalle ennen hakkuuta. Kun kysyttiin syitä korjuupalvelun käyttämiselle, yksi vastaajista ilmoitti käyttäneensä palvelua ymmärtämättömyyttään, toinen puolestaan vahingossa. Tällaisista vastauksista voi päätellä, että metsänomistajaa ei ole neuvottu tarpeeksi eikä hänelle ole selvitetty tarpeeksi hyvin, mitä korjuupalvelun käyttäminen tarkoittaa.

Korjuupalvelun toimintaan tyytymättömät metsänomistajat eivät todennäköisesti käytä palvelua enää muuten kuin pakon edessä (eli vaikkapa myrskytuhojen korjuussa tai tiehankkeissa). Siksi asiakaskunnan pitäminen tyytyväisenä on erityisen tärkeää. Uusien asiakkaiden hankkimisen tärkeyttä ei voi myöskään liikaa korostaa. Metsänhoitoyhdistys Karhun uudessa strategiassa yhdistyksen uusiksi työlajeiksi otetaan tiet ja ojat, mikä myötä korjuumäärät todennäköisesti lisääntyvät ja näin ollen saadaan hankittua myös uusia asiakkaita.

Vaikka hakkuun työnjälki vastasi enimmäkseen odotuksia, löytyi toiminnasta myös parannettavaa. Etenkin metsätien kunnossa olisi parantamisen varaa. Toisaalta metsänomistajilla ei välttämättä ole tarkkaa käsitystä siitä, millaisia jälkiä koneellinen puunkorjuu normaalisti aiheuttaa, joten tuloksiin täytyy suhtautua varauksella. Osittain tä-

män vuoksi lomakkeella ei kysytty tarkemmin esimerkiksi urapainumista tai harvennusvoimakkuuksista. Vaikka hakkuukoneen kuljettajan ammattitaito vaikuttaa työn jälkeen, on suurempi tekijä kuitenkin korjuuolosuhteet. Esimerkiksi energiapuun korjuu tiheiltä, raivaamattomilta ensiharvennuskohteilta saattaa metsänomistajan mielestä tehdä rumaa jälkeä, vaikka korjuujäljessä ei sinänsä olisi mitään moitittavaa. Korjuujälkeenkin liittyvissä asioissa metsänomistajan neuvonta osoittaa tärkeytensä. Urakoitsijoiden ja koneenkuljettajien koulutus on osa sertifiointia ja metsänhoitoyhdistys järjestää koulutusta noin 1—2 kertaa vuodessa, joten koulutuksen lisääminen ei välttämättä paranna korjuujälkeä.

Tuloksia analysoitaessa tuli esiin muutama asia, joita olisi kyselylomakkeeseen voinut lisätä. Lomakkeen viimeiselle sivulle olisi voitu liittää kysymys siitä, aikooko vastaaja käyttää korjuupalvelua tulevaisuudessa. Lisäksi olisi voitu selvittää, olisiko vastaaja valmis suosittelemaan korjuupalvelua muille metsänomistajille. Tässä saattaisikin olla aihetta jatkotutkimukselle. Toinen jatkotutkimuksen aihe voisi olla puunostajien mielipiteiden selvittäminen hankintapuiden välityksestä ja yhteydenpidon toimivuudesta metsänhoitoyhdistyksen sekä ostajien välillä. Puunostajat voisivat samalla antaa ehdotuksia yhteistyön kehittämiseksi.

Tutkimustuloksia voidaan pitää luotettavina, sillä vastaajat edustavat hyvin perusjoukkoa, eli korjuupalvelun asiakkaita. Vastaajien joukossa on harvoin puukauppaa tekeviä ja vähän metsäasioista tietäviä niin sanottuja etämetsänomistajia, mutta toisaalta myös aktiivisia, usein puukauppaa tekeviä metsänomistajia. Vastaajat edustavat hyvin myös suomalaista metsänomistajakuntaa. Osa hakkuun toteutukseen tai muuhun korjuupalvelun toimintaan tyytymättömistä metsänomistajista oli kirjoittanut perusteluita tyytymättömyydelleen, vaikka lomakkeessa ei ollut erillistä ”sana on vapaa” osiota. Tämä osoitti sen, että vastaajat halusivat tuoda omat mielipiteensä vahvasti esiin. Metsänhoitoyhdistyksen kannattaa hyödyntää nämä metsänomistajien mielipiteet jatkossakin ja pyrkiä mahdollisuuksien mukaan kehittämään toimintaansa niiden pohjalta.

LÄHTEET

Haukkovaara, A. Korjuuesimies. 2011. Haastattelu 23.11.2011. Haastattelija Lahdensivu, T. Ei litteroitu. Metsänhoitoyhdistys Karhu. Kankaanpää.

Haukkovaara, A. Korjuuesimies. 2012. Sähköpostiviesti. Luettu 16.3.2012. Metsänhoitoyhdistys Karhu.

Laki metsänhoitoyhdistyksistä 10.7.1998/534. Luettu 12.3.2012.

Metsänhoitoyhdistys. 2012a. Palvelut. Luettu 15.3.2012.
http://www.mhy.fi/mhy/metsanomistajanasialla/fi_FI/index/

Metsänhoitoyhdistys. 2012b. Metsänhoitomaksu. Luettu 20.3.2012.
http://www.mhy.fi/mhy/metsanomistajanasialla/fi_FI/metsanhoitomaksu/

Metsänhoitoyhdistys Karhu. 2009a. Hankintapalvelu. Luettu 19.3.2012.
http://www.mhy.fi/karhu/puumarkkinat/fi_FI/hankinta/

Metsänhoitoyhdistys Karhu. 2009b. Mhy:n esittely. Luettu 12.3.2012.
http://www.mhy.fi/karhu/esittely/fi_FI/index/

Metsänhoitoyhdistys Karhu. 2011. Toimintakertomus 2010. Tulostettu 11.1.2012.

Metsänhoitoyhdistys Karhu. 2012. Toimintakertomus 2011. Puukaupalliset palvelut. Tulostettu 12.3.2012.

Metsäntutkimuslaitos. 2011. Metsätilastollinen vuosikirja 2011. Luettu 15.3.2012.
http://www.metla.fi/metinfo/tilasto/julkaisut/vsk/2011/vsk11_kokonaan_11.pdf

Metsäntutkimuslaitos. 2012. Uutiskirje. Luettu 21.3.2012.
<http://www.metla.fi/uutiskirje/metsatalous-ja-yhteiskunta/2012-01/uutinen-1.htm>

Veal, A. J. 1997. Research Methods for Leisure and Tourism. A Practical Guide. 2. painos. Lontoo: ILAM

Viitala, J. 2006. Metsänhoitoyhdistysten 100 vuotta. Miljoonan ihmisen metsäpalvelijaksi. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Jyväskylä: Tammi.

LIITTEET

Liite 1. Kyselylomake

Perustiedot

1. Sukupuoli   a) mies
                                      b) nainen
2. Ikä   a) alle 20
                                      b) 20—30
                                      c) 31—50
                                      d) 51—70
                                      e) yli 70
3. Ammatti   a) palkansaaja
                                      b) eläkeläinen
                                      c) yrittäjä
                                      d) maanviljelijä
                                      e) muu, mikä? _____
4. Omistusmuoto   a) yksityisomistus
                                      b) avioparin omistus
                                      c) yhtymä
                                      d) kuolinpesä
5. Metsätilan koko   a) alle 10 ha
                                      b) 10—30 ha
                                      c) 31—100 ha
                                      d) yli 100 ha
6. Etäisyys metsätilaan   a) asuu tilalla
                                      b) alle 60 km
                                      c) yli 60 km
7. Kuinka usein teette puukauppaa?
                                      a) vähintään kerran vuodessa
                                      b) noin viiden vuoden välein
                                      c) noin kymmenen vuoden välein
                                      d) harvemmin kuin kymmenen vuoden välein
8. Oliko tämä ensimmäinen kerta kun käytitte metsänhoitoyhdistyksen korjuupalvelua?
                                      a) kyllä
                                      b) ei
9. Miksi päädyitte käyttämään korjuupalvelua?
-

(jatkuu)

Hakkuun toteutus

10. Hakkuutapa
- a) ensiharvennus
  - b) harvennus
  - c) avohakkuu
  - d) siemenpuuhakkuu/suojuspuuhakkuu
  - e) ylispuuhakkuu (siemen- tai suojuspuiden poisto)
  - f) muu, mikä? _____
11. Oliko ennakkoraivauksen tarpeellisuudesta puhetta ennen hakkuuta?
- a) kyllä
  - b) ei
12. Jos ennakkoraivaus tehtiin, sen toteutti
- a) metsänhoitoyhdistys
  - b) metsänomistaja
  - c) muu, kuka/mikä? _____
13. Hakkuun työn jälki vastasi odotuksianne
- a) hyvin
  - b) melko hyvin
  - c) melko huonosti
  - d) huonosti
14. Varastointi vastasi odotuksianne
(mm. varaston sijainti, varastolle mahdollisesti jäänyt puutavara)
- a) hyvin
  - b) melko hyvin
  - c) melko huonosti
  - d) huonosti
15. Mikä oli metsätien kunto työn jälkeen?
- a) hyvä
  - b) melko hyvä
  - c) melko huono
  - d) huono
16. Kuinka tyytyväinen olitte hakkuuseen kokonaisuudessa?
- a) erittäin tyytyväinen
  - b) melko tyytyväinen
  - c) melko tyytymätön
  - d) erittäin tyytymätön

(jatkuu)

Metsänhoitoyhdistyksen ja sen edustajan toiminta

17. Kuinka hyvin metsänhoitoyhdistyksen edustaja selvitti korjuupalveluun liittyvät seikat etukäteen? (esim. maksuaikataulu ja kustannusrakenne)

- a) hyvin
- b) melko hyvin
- c) melko huonosti
- d) erittäin huonosti

18. Vastasiko yhdistyksen toiminta luotuja odotuksia?

- a) hyvin
- b) melko hyvin
- c) melko huonosti
- d) erittäin huonosti

19. Toimiko yhteydenpito yhdistyksen kanssa ja saitteko tarvittavaa informaatiota?

- a) hyvin
- b) melko hyvin
- c) melko huonosti
- d) erittäin huonosti

20. Kuinka korjuupalvelu kokonaisuudessaan toimi?

- a) hyvin
- b) melko hyvin
- c) melko huonosti
- d) erittäin huonosti

Liite 2. Saatekirje

METSÄNOMISTAJAN NIMI

KATUOSOITE
POSTIOSOITE

Hyvä metsänomistaja,

Teen opinnäytetyötä Tampereen ammattikorkeakoululle Metsänhoitoyhdistys Karhun toimeksiannosta. Tarkoitukseni on selvittää metsänomistajien tyytyväisyyttä ja mielikuvia metsänhoitoyhdistyksen korjuupalveluun liittyen.

Oheinen kyselylomake on lähetetty Teille, koska olette käyttäneet metsänhoitoyhdistyksen korjuupalvelua. Mikäli olette käyttäneet korjuupalvelua useammin kuin kerran, vastatkaa viimeisimmän hakkuun pohjalta (ei kuitenkaan vuoden 2012 aikana tehtyjen).

Pyydän teitä vastaamaan kysymyksiin mahdollisimman rehellisesti ja postittamaan lomakkeen 2.3.2012 mennessä osoitteeseen Kissanmaankatu 9 A8, 33520 TAMPERE. Mukana on palautuskuori, jonka postimaksu on maksettu puolestanne.

Arvomme kaikkien vastanneiden kesken Fiskars -kirveen. Mikäli haluatte osallistua arvontaan, palauttakaa myös yhteystietolomake.

Terveisin

Teemu Lahdensivu
teemu.lahdensivu@fe.tamk.fi
050 407 1601

Liite 3. Muistutuskirje

METSÄNOMISTAJAN NIMI

KATUOSOITE
POSTIOSOITE

Arvoisa metsänomistaja,

Lähetin Teille jokin aika sitten opinnäytetyöhöni liittyvän kyselylomakkeen, jossa tiedustelin mielipiteitänne Metsänhoitoyhdistys Karhun korjuupalvelun toiminnasta. Otan kyselylomakkeita edelleen vastaan, sillä jokaisen metsänomistajan mielipide on arvokas.

Mikäli haluatte vielä vastata kyselyyn, pyydän Teitä postittamaan kyselylomakkeen (arvontaan osallistuessanne myös yhteystietolomakkeen) tiistaihin 20.3.2012 mennessä osoitteeseen Kissanmaankatu 9 A8, 33520 TAMPERE.

Jos olette jo vastanneet kyselyyn, tämä kirje on aiheeton.

Terveisin

Teemu Lahdensivu
teemu.lahdensivu@fe.tamk.fi
050 407 1601

Liite 4. Vastaukset kysymykseen 9

- Helppo asioiden hoito tuntematta paikallisia yrittäjiä
- Helppoin vaihtoehto
- Helppo, ei kovin luotettava
- Myrskytuhon takia, ostomiehet kesälomilla
- Helppous, oma kokemattomuus metsänhoidossa
- Myrskytuhot ja kone lähellä
- Ei ole itsellä kalustoa eikä aikaa, ikää on liian paljon kaluston hankkimiseen
- Samanlainen tapahtuma viereisellä tilalla
- Jotakin on tehtävä ja itse ei pysty
- Kokonaisvaltainen palvelu, tuttu yhteyshenkilö
- Helppous
- Vahingossa
- Puolittain velvollisuudesta
- Ei ole aikaa suurempiin hakkuisiin
- Myrskytuhojen korjuu kesälomien aikana
- Helppo
- Helppoin tapa kaupunkilaiselle
- Tiedustelun perusteella paras hinta ja korjuu
- Vaivattomuus, kustannustehokkuus, ammattitaito
- Tieuran teko, jossa monta osakasta
- Ei ole korjuukalustoa eikä aikaa
- Tuulenskaatoja
- Hyvä laatu, hyvä yhteistyö
- EI tunneta oikein hyvin muita juuri edellis- ja viimevuonna
- Omat resurssit eivät riitä
- Eri puutavaralajit tulee kilpailutettua paremmin
- Aikaisemmat hyvät kokemukset mhy:n palveluista
- Hakkuun pääasiallinen saldo oli energiapuuta, jonka yhdistys markkinoi
- Metsäyhtiöiden käytäntö oli 2 vuotta sitten energiapuukorjuussa sellainen, että pidättivät kameran itselleen. Tässä tavassa sai sen itselleen
- Hyvä työ
- Yhteistyötä tehty pidemmän aikaa
- Koska asun kaukana metsästä enkä enää tunne metsureita
- Myrskypuita vaikea markkinoida suoraan yhtiöille
- Metsäautotien kaikki osakkaat käyttivät korjuupalvelua
- Olen käyttänyt metsäasioissa aina mhy:n palveluita
- Teimme mhy:n kanssa suunnitelman ja jatkotoimenpiteet puukauppaan, olemme pettyneitä
- Oma tieto ja yhteydet urakoitsijoihin ja ostajiin vähäiset
- Mhy otti yhteyttä ja ehdotti
- Tuttu toimihenkilö, hyvä palvelu
- Kesäkuun myrskytuhot niputettiin naapureiden kanssa, koska kaikilta kaatui noin 50—100 runkoa, korjattiin yhdistyksen motolla
- Asiat menee paremmin kuin omilla tiedoillani
- Sattui syöksyvirtaus, joka kaatoi metsän

(jatkuu)

LIITE 4: 2 (3)

- Mhy:llä oli käytettävissä tarvittavat työkalut hankalan ensiharvennuksen toteuttamiseen
- Koneelliseen ensiharvennuksen Pohjois-Satakunnan alueella vain muutama soveltuva kone, kyse oli energiapuun korjuusta
- Myrskytuho
- Mhy:llä hyvät kontaktit ja paikallinen edustus eli voivat valvoa korjuuta paikan päällä yms.
- Ensiharvennuksen lisäksi saatiin ojalinjat hakattua auki
- Vaivatonta toimintaa
- Ikä ja eläkkeellä
- Paikallinen luotettu yrittäjä
- Palvelun helppous. Itsellä ei ole aikaa koska olen palkansaaja
- Suometsän harvennus ja ojalinjahakkuu. Oletan sen sujuvan hyvin mhy:n tekemänä
- Mhy:n aloite
- Ammattitaito korjuupalvelulla. Omat tekijät vanhenevat
- Emme itse pystyneet korjuuta järjestämään
- Ei aikaa tehdä itse, leimikosta tuli erilaisia puutavaralajeja joten jako eri ostajille antoi parhaan taloudellisen tuloksen
- Aiemmat myönteiset kokemukset. Metsänuudistukseen liittyvien perustamistoi-menpiteiden paremmat käytännön suorittamisedellytykset. Yhteistyö metsänomista-ja—mhy—korjuuammattilainen
- Kohtuullisen hyvä
- Etukäteen ei tiennyt kuinka kallista se on
- Itsellä ei ole tarvittavaa korjuukalustoa
- Ymmärtämättömyyttäni
- Helppous
- Katsoin, että mhy:llä oli tietoa ja kanavat asian hoitamiseen. Se myös pystyi valvomaan työtä. Huomasin keskustellessamme mhy:n työntekijän kanssa, että hän paneutui asiaan. Hän kävi paikalla asiaa valmisteltaessa ja oli aina valmis keskustelemaan, neuvomaan ja ottamaan kantaa. Mielestäni yhdistyksen perimä korvaus palvelusta oli varsin kohtuullinen. Palvelu sopi mainiosti, koska asun kaukana eikä oma asiantuntemukseni välttämättä riitä
- Olin yrittäjänä, aika ei riittänyt. Mhy hoiti kaupat ja työt
- Olosuhteiden pakosta, ei itsellä tekijää
- Tuttu asiamies joka osaa työnsä
- Ei ollut aikaa hankintakaupalle
- Mhy:stä tarjottiin
- Lähinnä mh.neuvojan ehdotuksesta. Entinen unohtunut, erityisesti kustannusten osalta. En käytä tulevaisuudessa
- Työn ja myynnin helppouden takia
- Korjuupalvelun käyttö mahdollisti hakkuun yksityiskohdista sopimisen, puiden myynnin helpottuminen yhdistyksen kautta
- Helppous
- Tuotteita oli monta eri! Hoitu kaikki yhdellä kerralla
- Helppous
- Eläkemummu??
- Edellisellä kerralla päädyin käyttämään korjuupalvelua luettuani yhdistyksen tiedotteen. Nyt käytin korjuupalvelua, koska edellinen kerta onnistui hyvin

(jatkuu)

LIITE 4: 3 (3)

- Helppo ratkaisu
- Etäällä eri kunnassa sijaitseva metsätila
- Meille helpoin tapa
- Päädyimme käyttämään korjuupalvelua, koska luulimme asian olevan sitä kautta yksinkertainen
- Tielinjalta, yhdistys hoiti, pieni määrä
- En pääse enään metsään
- Myrskytuhojen korjaamiseksi
- Tuulikaatoja
- Heidän ammattitaidon, oman iän ja laitteiden puutteen takia. Paikan etäisyyden takia. Tuttava suositteli